

1. สถานการณ์ภายในประเทศ

1.1 การผลิต

- สิ้นสุด ก.ค.62 มีฟาร์มปลานิลที่ได้รับการรับรองมาตรฐาน GAP จำนวน 2,858 ฟาร์ม และฟาร์มที่ได้มาตรฐาน SL (Safety level) จำนวน 29,829 ฟาร์ม คิดเป็น 9.8% ของจำนวนฟาร์มปลานิลทั้งหมด (335,441 ฟาร์ม) (กลุ่มพัฒนาระบบคุณภาพแหล่งผลิต, กองวิจัยและพัฒนาการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจืด, กลุ่มวิจัยและวิเคราะห์สถิติการประมง)

- ก.ค.62 ผลผลิตปลานิลเบื้องต้น 13,381 ตัน เพิ่มขึ้น 5.0% จากเดือนก่อน และเมื่อเทียบกับเดือนเดียวกันปีก่อนผลผลิตลดลง 9.1% (กลุ่มวิจัยและวิเคราะห์สถิติการประมง)

- ม.ค.-ก.ค.62 ผลผลิตปลานิลเบื้องต้น 111,085 ตัน ลดลง 6.9% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันปีก่อน สำหรับเดือน ส.ค. 62 คาดว่าปริมาณผลผลิตปลานิลเพิ่มขึ้น 22.2% (กลุ่มวิจัยและวิเคราะห์สถิติการประมง)

1.2 ราคาปลานิล

- ก.ค.62 ราคาปลานิลหน้าฟาร์ม ภาคกลาง ขนาดใหญ่ 42.04 บาท/กก. ขนาดกลาง 36.73 บาท/กก. และขนาดเล็ก 26.87 บาท/กก. ทุกขนาดปรับตัวลดลง 0.3%, 10.5% และ 10.2% ตามลำดับ เมื่อเทียบกับเดือนที่ผ่านมา (สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร)

- ก.ค.62 ราคาขายส่ง ขนาดใหญ่ 57.92 บาท/กก. ขนาดกลาง 46.83 บาท/กก. และขนาดเล็ก 31.50 บาท/กก. โดยทุกขนาดปรับตัว 6.8%, 3.4% และ 3.8% ตามลำดับ เมื่อเทียบกับเดือนที่ผ่านมา (ตลาดไท)

- ก.ค.62 ราคาขายปลีก ณ ตลาดกรุงเทพฯ ขนาดใหญ่ 74.27 บาท/กก. และขนาดกลาง 66.74 บาท/กก. ทุกขนาดปรับตัวเพิ่มขึ้น 1.3% และ 1.6% ตามลำดับ เมื่อเทียบกับเดือนที่ผ่านมา (กระทรวงพาณิชย์)

1.3 การค้าต่างประเทศ

● การส่งออกปลานิล

- ม.ค.-มิ.ย. 62 ไทยส่งออกปลานิลและผลิตภัณฑ์ 5,441.7 ตัน มูลค่า 209.1 ล้านบาท ทั้งปริมาณและมูลค่าเพิ่มขึ้น 5.3% และ 4.2% ตามลำดับ เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันปีก่อน โดยมีสัดส่วนมูลค่าการส่งออกแยกตามผลิตภัณฑ์ คือ ปลาทั้งตัวแช่แข็ง 73.0% ปลาสดแช่เย็น 10.0% ปลามีชีวิต 8.6% เนื้อปลาแช่แข็ง 8.4% และ ตลาดหลัก คือ กลุ่มตะวันออกกลาง 39.6% กลุ่มอาเซียน 18.7% สหรัฐฯ 16.9% กลุ่มยุโรป 16.5% ไต้หวัน 3.2% และอื่นๆ 5.1% ตามลำดับ

● การนำเข้าปลานิล

- ม.ค.-มิ.ย. 62 ไทยนำเข้าปลานิลและผลิตภัณฑ์ 574.1 ตัน มูลค่า 60.8 ล้านบาท ปริมาณเพิ่มขึ้น 5.5% แต่มูลค่าลดลง -16.5% ตามลำดับ เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันปีก่อน โดยมีรูปแบบนำเข้าเป็นเนื้อปลานิลแช่แข็ง 83.3% และปลาทั้งตัวแช่แข็ง 16.7% ส่วนใหญ่นำเข้าจากจีน 51.1% และกลุ่มอาเซียน 48.9% ตามลำดับ

ปริมาณและมูลค่าการส่งออกและนำเข้า (ปริมาณ : ตัน, มูลค่า : ล้านบาท)

เดือน/ปี	การส่งออก		การนำเข้า	
	ปริมาณ	มูลค่า	ปริมาณ	มูลค่า
มิ.ย. 61	1,670.5	58.0	49.3	9.6
พ.ค. 62	1,038.3	38.9	65.3	7.7
มิ.ย. 62	919.1	30.8	108.0	8.2
%Δ มิ.ย. 61	-45.0%	-46.9%	119.1%	-14.6%
%Δ พ.ค. 62	-11.5%	-20.8%	65.4%	6.5%

ที่มา : กลุ่มวิเคราะห์การค้าสินค้าประมงระหว่างประเทศ กรมประมง

2. สถานการณ์ภายนอกประเทศ

2.1 การผลิต

- ผลผลิตปลานิลโลกในปี 2559 จำนวน 6.68 ล้านตัน เพิ่มขึ้น 4.4% จากปีก่อน เป็นผลผลิตจากการเพาะเลี้ยง 5.89 ล้านตัน (88.2%) และจากการจับ 0.79 ล้านตัน (11.8%) ซึ่งผลผลิตส่วนใหญ่อยู่ในกลุ่มประเทศเอเชียถึง 4.29 ล้านตัน คิดเป็นสัดส่วน 64.2% ของผลผลิตปลานิลโลก (FAO, November 2018)

2.2 การตลาดและการค้า

- มณฑลไหหลำยังคงเป็นผู้นำในการส่งออกปลานิลของจีน ปัจจุบันมีสัดส่วนอยู่ที่ร้อยละ 30 ของผลผลิตปลานิลทั้งหมด เมื่อปีที่ผ่านมาริชท์ท้องถิ่นผลิตปลานิลได้ปริมาณ 326,000 ตัน ส่งออก 120,000 ตัน คิดเป็นร้อยละ 36.8 (INFOFISH Trade News, No. 14/2019)

- USA เป็นผู้นำเข้าปลานิลรายใหญ่ของโลก ม.ค.-มิ.ย.62 ปริมาณ 76,399.3 ตัน มูลค่า 281.4 ล้านบาท ทั้งปริมาณและมูลค่าลดลง 6.9% และ 8.8% ตามลำดับ เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันปีก่อน โดยมีรูปแบบการนำเข้าดังตาราง :

สัดส่วนมูลค่าการนำเข้าผลิตภัณฑ์ปลานิลของสหรัฐอเมริกา ปี 2562 (ม.ค.-มิ.ย.)

หน่วย : ร้อยละ

Products	2561 (ม.ค.-มิ.ย.)		2562 (ม.ค.-มิ.ย.)		อัตราการเปลี่ยนแปลง (%)	
	ปริมาณ	มูลค่า	ปริมาณ	มูลค่า	ปริมาณ	มูลค่า
1. Tilapia Fillet Frozen	51,378.1	196.9	46,707.1	180.2	-9.1	-8.5
2. Tilapia Fillet Fresh	11,218.3	74.3	10,669.8	65.6	-4.9	-11.7
3. Tilapia Frozen	18,419.9	33.5	18,195.8	32.8	-1.2	-2.1
4. Tilapia Fresh	1,032.2	3.9	810.4	2.8	-21.5	-29.2
5. Tilapia Meat Fresh	34.6	0.1	16.3	0.0		
Total	82,083.1	308.7	76,399.3	281.4	-6.9	-8.8

ลำดับที่	1. Tilapia Fillet Frozen	2. Tilapia Fillet Fresh	3. Tilapia Frozen	4. Tilapia Fresh	5. Tilapia Meat Fresh
ประเทศ	สัดส่วนมูลค่า	ประเทศ	สัดส่วนมูลค่า	ประเทศ	สัดส่วนมูลค่า
1	จีน 47.53	ฮอนดูรัส 7.22	จีน 5.73	เมียนมาร์ 0.49	ไต้หวัน 0.01
2	อินโดนีเซีย 8.84	โคลัมเบีย 7.00	ไต้หวัน 4.64	เม็กซิโก 0.13	
3	เม็กซิโก 2.73	คอสตาริกา 6.19	ไทย 0.51	ฮอนดูรัส 0.10	
4	ไต้หวัน 1.82	เม็กซิโก 1.65	เวียดนาม 0.40	บังกลาเทศ 0.08	
5	ฮอนดูรัส 1.50	เอกวาดอร์ 0.65	อื่นๆ 0.37	โคลัมเบีย 0.08	
6	มาเลเซีย 0.59	อื่นๆ 0.62		อื่นๆ 0.09	
7	อื่นๆ 1.03				
รวม	64.04	23.33	11.65	0.97	0.01

ที่มา : www.st.nmfs.noaa.gov

3. ปัญหาอุปสรรค

- เกษตรกรส่วนใหญ่เป็นรายย่อย ขาดแคลนเงินทุน จึงยังคงมีการเลี้ยงรูปแบบเดิมและขาดทักษะในการแปรรูปและการตลาด ส่งผลให้เกษตรกรมีรายได้น้อย

- การรวมกลุ่มของเกษตรกรยังไม่สามารถใช้เป็นเครื่องมือในการต่อรองเรื่องราคาจำหน่ายผลผลิต เนื่องจากขาดทักษะการจัดการด้านการตลาดในเชิงธุรกิจที่ต้องบริหารการผลิตให้ได้ปริมาณและคุณภาพตามที่ตลาดต้องการ

- การผลิตยังขาดระบบบริหารจัดการที่ดีตามมาตรฐานการปฏิบัติทางการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำที่ดี (GAP) ตั้งแต่โรงเพาะฟัก การอนุบาล ตลอดจนถึงกระบวนการเลี้ยงปลานิล

4. แนวทางแก้ไขปัญหาอุปสรรค

- จัดทำโครงการพัฒนาเกษตรกรเข้าสู่ Smart Farmer เพื่อพัฒนาศักยภาพทั้งด้านการผลิต การแปรรูป การตลาด และการเป็นผู้ประกอบการรายย่อยในอาชีพด้านการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ

- จัดทำโครงการระบบส่งเสริมเกษตรกรแบบแปลงใหญ่ (ปลานิล) 2562 เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต ยกระดับมาตรฐานฟาร์มให้ได้ GAP เพิ่มขึ้น การเพิ่มมูลค่าสินค้าประมง การส่งเสริมให้มีการรวมกลุ่มของเกษตรกร รวมถึงมีการวางแผนการผลิตให้

สอดคล้องกับความต้องการของตลาด

ผู้จัดทำรายงาน : เหวลีน หนูฤทธิ กลุ่มเศรษฐกิจการประมง
โทร. 0 2562 0600-15 ต่อ 13515